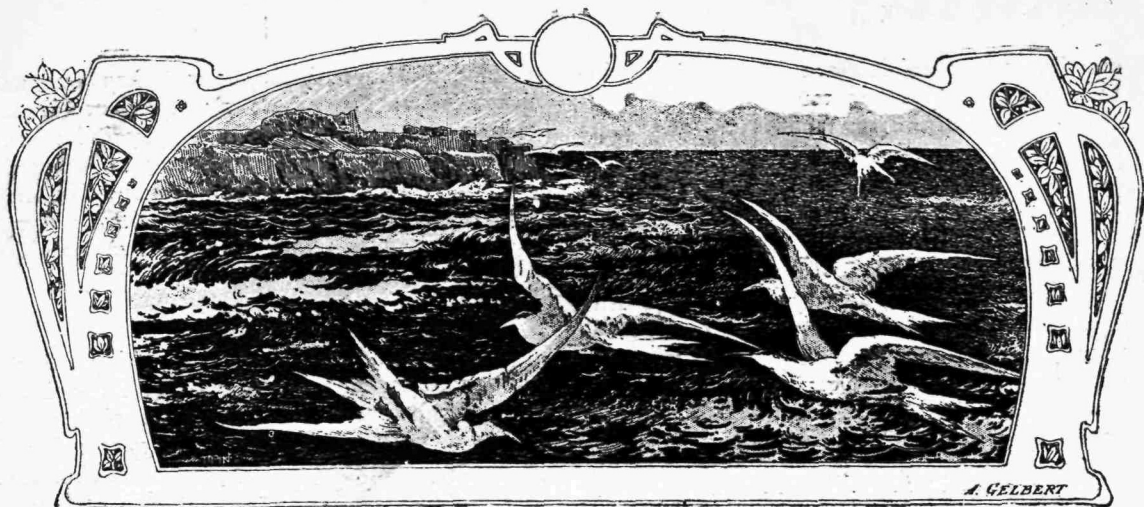

ΕΑΡΙΝΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

ΣΑΛΑΜΙΣ

XΙΖΕΙ τὰ ἥσυχά νερὰ τὸ μικρὸν σκάφος. Ἡ θάλασσα τῆς Σαλαμίνος—ἓνα στενὸν τὸ ὅποιον ὑπῆρξε λεωφόρος τοῦ Πολιτισμοῦ—μᾶς φιλοξενεῖ ἐλαφρὰ, εὐλαβεῖς προσκυνητὰς ἐνὸς ὑπερόχου μεγαλείου.

Τὰ νερὰ ἐκεῖνα, ἐπάνω εἰς τὰ ὅποια ἐκηδεύθη ἓνας κολοσσὸς, τώρα ἀναπαύονται σιωπηλά. Αἱ ἥλια καὶ ἀκτῖνες πλῖπτουν τρελλὰ, ἀδιάκοπα καὶ στοργικὰ, γεμᾶται φῶς καὶ θάλπος—φιλήματα ἀχόρταστα καὶ ἐρωτομανῆ, τὰ ὅποια δέχεται, ἀκκιζομένη, εἰς τὴν ὕγραν, τὴν ἀναπαλλομένην ἀγκάλην τῆς ἡ νύμφης, ἡ γαλανῆ καὶ φιλάρεσκος—ἡ θάλασσα.

Τὰ βουνὰ ἐνδεδυμένα ὠχρόλευκον πέπλον αἰμῶν—ἄθικτα ἀπὸ τὸ καταστρεπτικὸν πέρασμα τοῦ χρόνου, ἀμόλυντα ἀπὸ τὴν αὐθάδη ἐπέλασιν τοῦ ἀνθρώπου—ὀρθοῦνται ὡς παραστάται, ἄκαμπτοι, βωβοὶ, καὶ μόνον κάπου ἡ παιγνιώδης χλόη, ἓνα πράσινον ἀνοικτὸν χρώμα, γεμᾶτο χυμὸν, ἀναρριχᾶται καὶ θωπεύει τὰ φαλακρὰ πλευρὰ καὶ τὰ δροσίξει, ἐνῷ ἡδονικὰ πνέει ἡ ἐσπερινή αὖρα τοῦ Σαρωνικοῦ.

Δίπλα μου ἡ εὐτυχία ὑπὸ τὴν καρθενικωτέραν μορφήν, ἐν ἀρχαῖκόν μᾶλλον ἄγαλμα, ὅμοιον μ' ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ὄταν ἡ σκαπάνη τὰ ἀπαλλάσσει τοῦ χωματίου τάφου των γίνονται κάθε ἀγνῆς ψυχῆς, κάθε εὐγενοῦς πνεύματος προσκύνημα. Διότι τὸ Ὁραῖον καὶ τὸ Καλὸν—ἡ Τέχνη καὶ ἡ Φύσις—εἶνε θρησκείαι αἰῶνιοι, ἄνευ τύπων ἐφημέρων, ἀδελφωμένοι εἰς μίαν καὶ κοινὴν ἐνδόμυχον λατρείαν, διὰ τὴν ὁποίαν εἶνε ἀχρηστος κάθε γλῶσσα καὶ περὶ τῆς κάθε πατρίδος.

Τὸ ἄγαλμα αὐτὸ, ποῦ ἔστεκε δίπλα μου, δὲν εἶχε τὸ ψυχρὸν μυστήριον τοῦ μαρμάρου. Περιέκλειε καὶ τὸ θεῖον δῶρημα τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία ἔδιδε φῶς εἰς τὰ μεγάλα ὄνειροπόλα γαλανὰ μάτια τῆς καὶ χαμόγελο εἰς τὰ λεπτὰ καὶ γλυκὰ σιγηλὰ χεῖλη. Εὐθυτενῆς καὶ ἀρρενωπῆ—Ἄρτεμις—ἐφαίνετο ὡς ἐν ἀντίγραφον ἀριστοτεχνήματος Φειδιακῆς σμίλης. Ὁ λαιμὸς μὲ τὰς τελείας καμπύλας—μία ὑπέροχος πάλλευκος βάσις τοῦ προσώπου, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον ἀντιφέγγιζαν αἱ γλυκύτεραι ἀλλὰ καὶ ἀρρενωπότεραι λάμπεις χάριτος καὶ ὑπερφηανείας—ἐν ρόδινον ὄνειρον μαζῇ μὲ μίαν μελαγχολικὴν ἀνάμνησιν, μία μυστικὴ χαρὰ μαζῇ μὲ μίαν ἀόριστον λύπην, μία ἀπωτάτη σκέψις μαζῇ μὲ ἓνα ἀνεκπλήρωτον πόθον, μία εὐγένεια μορφῆς μαζῇ μὲ μίαν χάριν καλοσύνης.

Τίποτε τὸ πεζόν, τὸ ἐξεζητημένον, τὸ κοσμικόν. Ἡ ὑπαρξὶς τῆς δὲν ἔχει σχεδὸν τίποτε τὸ γήϊνον. Νομίζει τις ὅτι τώρα μόλις ἐπαλινόστησεν εἰς τὴν γῆν ἀπὸ ἓνα κόσμον οὐράνιον. Ἄθικτος ἀπὸ κάθε ταπεινὸν πάθος, κλείει ζηλοτύπως μέσα τῆς μίαν ἄλλην ἐξωτικὴν ζωὴν, ἀγνωστον καὶ ἀπρόσιτον εἰς τὰ πλῆθη. Εἰς τὰ μάτια τῆς ζωγραφίζεται κάποια ἔκστασις, ἀλλὰ καὶ ἐκπληξις γιὰ ὅτι παράξενο ἢ παράφωνο βλέπει, κάποια λύπη διότι παραγνωρίζεται ἡ ζωὴ, ἡ ὁποία εἶνε τὸσον ὠραία καὶ τὴν ὁποίαν προσπαθοῦμεν ἀδιακόπως νὰ κάμνωμεν ὀδυνηράν.

Καὶ αἰσθάνεται μίαν μελαγχολίαν τὴν ὁποίαν μετριάξει τὸ θελκτικὸ γέλοιο τῆς, ποῦ φανερώνει ὅλη τὴ καλοσύνη ποῦ στάζουν τὰ χεῖλη ὄταν συγχωροῦν.

Τὸ σκάφος αὐλακῶνει τὰ νερὰ καὶ ἀφίνει κάποιους ἀφροὺς φλοισβίζοντας, κάποια ἀνα-

στενάγματα—εύκολόσδυστα ἴχνη, ποῦ χαράσσει ἡ νικήτρια δύναμις τοῦ ἀνθρωπίνου λογισμοῦ: ὁ ἀτμός. Δίπλα μου ἡ εὐτυχία—τὸ ἄγαλμα ποῦ βλέπει περισσότερο καὶ ὀλιγώτερον ὀμιλεῖ. Ποῦ βλέπει περισσότερο τὴν φύσιν καὶ ὀλιγώτερον τοὺς ἀνθρώπους. Ποῦ ὀμιλεῖ περισσότερο μὲ τὸ ἐσωτερικὸν ἐγώ, παρὰ μὲ τὰ πρόσκαιρα φαινόμενα τῆς ζωῆς.

Ἡ σιγὴ εἰς ταιαύτας στιγμὰς ψυχικῆς ρέμβης καὶ γαλήνης εἶνε ἱεροτελεστία. Προσεύχεται ὁ γνωρίζων νὰ σιωπᾷ, ὅταν γύρω του μυριόφωνος λαλεῖ ἡ φύσις, τὸ ἄγνωστον, τὸ ὡραῖον, ἡ δόξα. Καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ θεότητες μᾶς περιετριγύριζαν.

Ἄφωνοι καὶ θλιμένοι, ἐδυθίζαμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγροὺς ἐκ τῶν ὁραμάτων τῆς ψυχῆς εἰς τὰ ἀκύμαντα στήθη τῆς θαλάσσης, ἀντανακλώσης τὰς τελευταίας τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας.

Λυκόφως: ἡ ἔμπνευσις τοῦ σκεπτομένου ἀνθρώπου. Ὁ ἥλιος—ἄθερμος φωτοσφαῖρα—κατακόκκινος κυλίεται εἰς τὸ χάος. Εἰς τὸ βάθος τοῦ δριζόντος συγχέεται ὁ ἀκτινοβόλος δίσκος του μετὴν φωσφορίζουσαν θάλασσαν. Ὅλα τριγύρω λαμπρύνουν μίαν χρυσέρυθρον ἀνταύγειαν. Γίνονται ὅλα χρυσὰ καὶ κόκκινα—τὰ χρώματα τῆς δόξης καὶ τοῦ αἰσθημένου.

μὲ φῶς, ἀλλ' ὄχι μὲ τὸ φῶς ποῦ θαμβώνει καὶ ἐμποδίζει νὰ ἰδῇ κανεὶς τὴν πραγματικότητα, τὸ φῶς ποῦ καταπλήσσει καὶ φυγαδεύει τὴν ἀτομικότητα, ἀλλὰ τὸ γλυκὺ φῶς ποῦ σκορπίζει μίαν παρθενικὴν πνοὴν δημιουργίας, ποῦ περιενδύει μὲ τῆς μελαγχολίας, ἀλλὰ καὶ τῆς στοργῆς τὸν πέπλον, ποῦ μὲ κάμνει νὰ δακρύζω, ἀλλὰ καὶ ν' ἀγαπῶ...

Ὁ ἥλιος δλονὲν ψυχορραγεῖ. Ὅλῃται ἀκτῖνες λιπόθυμοι φθάνουν ἕως ἡμᾶς. Τὰ νερὰ χάνουν τὰς ἀντανακλάσεις των. Ἐνα πένθος ἀρχίζει νὰ ἀπλώνεται γύρω μας. Ἐρχεται ἡ νύξ μὲ τὰς ἀμφιβολίας τῆς, τοὺς φόβους καὶ τὰ σπότη.

Δίπλα μου τὸ ἄγαλμα, σιωπηλὸν πάντοτε, νοσταλγικόν, ὑπερήφανον καὶ ὡραῖον. Καὶ ἐγώ, σκλάβος ἐνὸς ὀνείρου, μιᾶς ἐλπίδος, αἰχμάλωτος ἐνὸς πόθου ὁ ὁποῖος μὲ κάμνει νὰ σκέπτομαι καὶ νὰ σιωπῶ, νοιώθω ἐντός μου, ἐνῷ ἐπέρχεται ἡ Δύσις, μίαν Ἀνατολὴν, ἀνατολὴν αἰσθημένου ἡδυστάτου καὶ ἀκατανίκητου, μιᾶς ἀγάπης πρὸς τὸ ἄγαλμα ἐκείνῃ τὸ ἐμψυχόν, τὸ ὁποῖον, ἐνῷ ἐγὼ σκέπτομαι, ὑφαίνει τὰ ὡραϊότερα τῆς εὐτυχίας ὄνειρα, στεφανωμένα μὲ τοῦ δύνοντος ἡλίου τὰς παιγνιώδεις μαρμαρυγὰς.

AMAPANTOS

ΣΥΓΝΕΦΙΑΣΜΑ

ΝΑ λιανόκαμπο κορμάκι μὲ τὲς γραμμὲς του ἀπλὲς καὶ χαριτωμένες.

Σὰν τὴν ἔβλεπες, σοῦ ἔφερνε στὴν ἐνθύμηση τὴ γλυκύτερη μουσικὴ πῶχης ἀκούσει, καὶ τὴ ζωγραφίαν ἐκείνη ποῦ βαθύτερα σοῦ μίλησε.

Μὲ τὸ λαστιχένιο καὶ γοργό της περπάτημα λαλοῦσε ἡ ἁρμονία κι' ὁ Ἔρωτας ἐταίριάζε ἀπάνω στὸ κλογραμμένο τόξο τοῦ κορμιοῦ της τὰ παθητικώτερα βέλγη του.

Στὸ λευκόχλωμο προσωπάκι της, τὰ μεγάλα σταχτερὰ μάτια μιλοῦσαν μὲ τὲς γύρω τῆς φύσεως ὁμορφίαις, κι' ἔλεγαν μαζὶ τ' ἀνιστόρητα μυστικὰ τῆς ἀπόκρυφης ζωῆς τους.

Ὁ ἄνθρωπος ποῦ μόνο τὴ δυνατὴ τὴ φλόγα τοῦ ἡλίου ἔβλεπε καὶ μόνο τοῦ κόσμου τοῦ πικροῦ ἄκουε τὴ βοή, διάβαινε κοντὰ της σὰν τυφλός, γιὰτὶ δὲν ἔβλεπε καὶ τοῦ γίγαστος τὴν ὁμορφίαν καὶ τῆς ὁμορφίης τὸ τραγοῦδι δὲν ἄκουε.

Κι' ἀπκντοῦσε καθὲς μέρα ἀνθρώπους τέτοιους σὰν ἔτρεχε στὴ δουλειά της, στὸ σχολεῖο ποῦ

ἔδινε μῶθημα μουσικῆς κι' ἔφευγε κάθε φορὰ ἀπὸ κεῖ, μ' ἀγριεμένη ἢ κουρασμένα νεῦρα.

Πολλὲς τὴν ἐζήτησαν νομίζοντας πῶς ἦταν εὐτυχισμένη καὶ περήφανη, γιὰτὶ τὸνομά της ἦταν ἀκουστό, γιὰτὶ ἔβγαζε μονάχη τὸ ψωμί της.

Δὲν τὴν ἤξεραν.

Ἡ καρδιά της γύρευε καλλίτερα ἀπ' τὰ θαμπωτικὰ τὰ φῶτα σάλας ἀπέραντης, τὸ ἡμερο, τὸ σπητίσιο φῶς τοῦ καντηλιοῦ τῆς καμαρούλας της, τὸ φῶς ποῦ ξένο μάτι δὲν τὸ βλέπει κανένα.

Ἦταν κάμποσος καιρὸς τώρα, ποῦ μιὰ μυστικὴ χαρὰ τὰ νεῦρα τοῦ κορμιοῦ της, ὅταν περπατοῦσε, ἐτάνυε παραξένα σὰν μυστικὲς χορδὲς μὲ μιὰ δυσκολοκρατῆτη ὁρμή.

Ἐνα ὑπέρκосμο τραγοῦδι σκορποῦσε τὸ διάβα τοῦ νηοῦ κορμιοῦ ποῦ ὁ Ἔρωτας ἐξύπνησε, τοῦ κυματιστοῦ κορμιοῦ ποῦ χαίρονταν, τῶν μεγάλων ματιῶν ποῦ κύτταζαν σὰν ἐκστατικὰ μέσα σ'ὁ εἶναι της μίαν λαμπρόσφωτη χαρὰ ποῦ ἤσυχαι ἐκεῖ θρονιάσθηκε.

Κι' ἀντανακλοῦσεν ἡ χαρὰ στὰ σταχτογάλαζα νερὰ τους τὰ μαγικὰ της φῶτα, σὰν τὰ φῶτα ποῦ δὲν ξέρουμε ἀπὸ ποῦ ἔρχονται κι' ἀνακατεύονται μὲ τὰ βαθεῖα νερὰ λίμνης στὸ γλυκοχάρισμα.